

Η ΚΥΡΙΑ ΛΩΤ

ΔΡΑΜΑΤΑΚΙ ΜΟΝΟΤΡΑΚΤΟΝ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ. — ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Ο ΘΕΙΟΣ. — ΜΙΑ ΚΥΡΙΑ. — ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Ἡ σκηνὴ σύγχρονος εἰς τὰς Ἀθήνας.

[Γραφεῖον μὲ πολλὴν καλαισθησίαν ἐπιπλωμένον. Εἰκόνες, ἀνθοδοχεῖα μὲ ἄνθη. Αἰρούμενης τῆς αὐλαίας φαίνεται ὁ Μιλτιάδης καθισμένος εἰς τὸ κάθισμα τοῦ γραφείου καὶ ἀπέναντί του μία κυρία.]

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ. — Η; ΚΥΡΙΑ

Κυρία. Ὡστε νομίζετε ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ δὲν θ' ἀργήσῃ, θὰ πάῃ γρήγορα;

Μιλτ. Δηλαδή, θ' ἀργήσῃ μόνο ὅσο χρειάζεται γιὰ νὰ γίνουν αἱ σχετικαὶ διατυπώσεις.

Κυρία. Ἄ! Καὶ εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ τὴν κερδίσωμε;

Μιλτ. Ὅσο γι' αὐτὸ δὲν ἔχω καμμιά ἀμφιβολία, κυρία μου. Ἡ ὑπόθεσις σας εἶναι ἀπὸ τῆς πλέον συνειθισμένες. Μετὰ τρεῖς μῆνας θὰ ἔχετε τὸ ἀποτέλεσμα...

Κυρία. Ἄχ, δὲν ξέρετε τί εὐγνώμων ποῦ θὰ σᾶς εἶμαι! Μὲ εἶχαν φοβίσῃ τόσο πολὺ!.. Μοῦ εἶχαν πῆ πῶς θὰ κάμω τρομερὰ ἔξοδα καὶ ἡ δὲν θὰ κατορθώσω τίποτα ἢ θ' ἀργήσω πολὺ.

Μιλτ. Εἶναι καὶ αὐτὸ ἓνα δείγμα τῆς δυσπιστίας τοῦ κόσμου πρὸς τοὺς δικηγόρους καὶ τοὺς γιατροὺς. Δὲν λέω πῶς κάποτε δὲν εἶναι δικαιολογημένη αὐτὴ ἡ δυσπιστία. Ἄλλὰ τέλος πάντων στὴ δική σας περίστασι τὰ πράγματα εἶναι ὅπως σᾶς τὰ εἶπα.

Κυρία (σηκώνεται). Δὲν μὲ χρειάζεσθε πιά, δὲν εἰν' ἔτσι;... Χαίρετε, κύριε.

Μιλτ. Σᾶς προσκυνῶ, κυρία μου. Καί, ὅπως εἶπαμε: "Ἄν σᾶς κοινοποιήσουν κανένα δικόγραφον, δὲν θὰ τρομάξετε διόλου... Ὑποθέτω ὅτι ὁ σύζυγός σας, ... ὁ πρῶην σύζυγός σας ἤθελα νὰ ἴπῳ..."

Κυρία. (Διακόπιουσα). Ἄπο τώρα;

Μιλτ. Ἄπο τώρα. Ὁ πρῶην σύζυγός σας λοιπόν, πιθανόν νὰ θελήσῃ ν' ἀντισταθῆ καὶ νὰ προβῆ ἀνταγωνικῶς. Νὰ δεχθῆτε τὸ δικόγραφον, χωρὶς καμμίαν ἀνησυχίαν, νὰ ὑπογράψετε καὶ νὰ μοῦ τὸ στείλετε ἀμέσως.

Κυρία. Μάλιστα. Χαίρετε!

Μιλτ. Χαίρετε.

(Χειροαγία. Τὴν συνοδεύει ἕως τὴν θύραν).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ. — ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

(Ὁ Μιλτιάδης ἐπιστρέφων βλέπει τὴν Μαργαρίταν ἢ ὁποία ἔχει μισοανοίξει τὴν θύραν κα' ἔχει βγάλει τὸ κεφάλι της).

Μιλτ. Μπᾶ, αὐτοῦ εἶσαι;

Μαργ. Ναί, ἤθελα νὰ ἴδω αὐτὴν τὴν κυρία...

Μιλτ. Κακὰ ἔκαμες, παιδί μου. Ἄν αὐτὴ ἦ κυρία σ' ἔβλεπε;...

Μαργ. Νά, ποῦ δὲν μὲ εἶδε. Εἶναι νέα πελάτισσα;

Μιλτ. Ναί, πρώτη φορά ἔρχεται.

Μαργ. Καὶ τί θέλει;

Μιλτ. Ζητᾷ τὸ διαζύγιόν της ἀπὸ τὸν ἄνδρα της.

Μαργ. Μπᾶ; Καὶ ἔχει σπουδαίους λόγους;

Μιλτ. Νά την, νά την πάλι ἢ περιέργειά σου! Μὰ τί σὲ μέλει τώρα, σὲ παρακαλῶ, τί λόγους διαζυγίου ἔχει μιὰ γυναίκα ποῦ οὔτε τὴν ξέρεις οὔτε θὰ τὴν ξαναἰδῆς;

Μαργ. Μά, ἔλα, ἔλα πὲς μου λοιπόν. Τί πειράζει τάχα πῶς θὰ μοῦ πῆς;

Μιλτ. Πειράζει. Σοῦ ἐνθαρρύνω αὐτὸ τὸ ἐλάττωμά σου. Σὲ συνειθίζω νὰ σοῦ ἱκανοποιῶ τὴν περιέργειά σου καὶ νὰ γίνεται χειρότερη ἀπὸ ἡμέρα σὲ ἡμέρα.

Μαργ. (χαϊδευτικά). Ἐθύμως! Μά, τί εὐκολα ποῦ θυμώνεις καὶ μὲ μαλλώνεις γιὰ τὸ τίποτα, γιὰ ξένες ἔννοιες...

Μιλτ. Νὰ θυμώσω; ... Μὰ μπορῶ νὰ θυμώσω ἐγὼ μαζί σου; ... Ἐγὼ πρέπει νὰ σ' ἀγαπῶ διπλᾶ, σὰν ἄντρας σου καὶ σὰν πατέρας σου. Δὲν ξεχνῶ πῶς σὲ περνῶ εἴκοσι χρόνια... εἴκοσι σωστά.

Μαργ. Νά τα πάλι τὰ εἴκοσι χρόνια... Ἐλα, ἄφησέ τα τὰ εἴκοσι χρόνια. Ἐγὼ δὲν τὰ βλέπω. Γιατί λοιπόν τὰ θυμᾶσαι σύ; Ἐλα, πὲς μου. Ἄντι νὰ μοῦ ψάλῃς ὄλα αὐτά, θὰ μοῦ εἶχες ἴπῳ...

Μιλτ. Μὰ τί νὰ σοῦ πῶ;

Μαργ. Γιατί χωρίζει αὐτὴ ἡ κυρία;

Μιλτ. (Προφανῶς στενοχωρημένος). Χωρίζει γιατί ὁ ἄντρας της τῆς ἔφαγε τὴν προίκα της, τὴν κακομεταχειρίζεται, ζῆ φανερά μὲ

ἄλλην γυναῖκα... Ἀπεπειράθη μάλιστα νὰ τῆς κουβαλήσῃ τὴν ἐρωμένην του στὸ σπίτι της...

Μαργ. ὦ! Μὰ ὑπάρχουν τέτοιοι ἄνθρωποι;...

Μιλτ. Καὶ τέτοιοι καὶ χειρότεροι ἀκόμη... Πολὺ χειρότεροι. Νὰ ἤξερες τί τραγωδίες γίνονται σὲ κάθε σπίτι!..

Μαργ. Ἔτσι ἔ;... τί τραγωδίες;... Γιὰ πὲς μου!..

Μιλτ. Μὰ τί νὰ σοῦ πῶ;... Δὲν ἔχω ὠρισμένα πράγματα... Ἄλλὰ ἐπὶ τέλους ὁ κόσμος εἶναι γεμάτος ἀπὸ μικρὰ δράματα, ποῦ ἡ ἡχὴ των σβύνεται μέσα στοὺς τέσσερες τοίχους.

(*Εἰς τὸ μεταξὺν ἡ Μαργαρίτα φαίνεται μὴ προσέχουσα σιὰ λόγια του. Βλέπει διαρκῶς εἰς ἓνα συριῶρι τοῦ γραφείου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον φαίνεται ἡ γωνία ἐνὸς φακέλλου. Εἰς τὰς τελευταίας λέξεις τοῦ συζύγου της, διευθύνεται πρὸς τὸ γραφεῖον καὶ δείχνει τὴν γωνίαν τοῦ φακέλλου.*)

Μαργ. Τί εἶναι αὐτό;

Μιλτ. Ἐνα γράμμα.

Μαργ. Σήμερα τὸ ἔλαβες;... Δὲν ἦταν μὲ τὰ ἄλλα ποῦ σοῦ δωκα τὸ μεσημέρι.

Μιλτ. Ὅχι. Μοῦ τῶφεραν τώρα πρὸ ὀλίγου.

Μαργ. Ἀπὸ ποιόν εἶναι;... Τί λέει;

Μιλτ. Ἄ, Μαργαρίτα, πρέπει νὰ τὸ καταλάβῃς καὶ μόνη σου, παιδί μου. Δὲν εἶναι εὐχάριστο αὐτὸ γιὰ μένα νὰ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ἱκανοποιῶ διαρκῶς τὴν περιέργειά σου.

Μαργ. (*Μὲ παιδικὸν παράπονον*). Ἐθύμωσες πάλι; Μὲ μαλλῶνεις πάλι;... Νά, δύο μαλλώματα σὲ πέντε λεπτά τῆς ὥρας... Πῶς μπορεῖ ἓνας ἄνθρωπος νὰ θυμῶνῃ μὲ τὴ γυναικοῦλα του ὅταν τὴν ἀγαπᾷ...

Μιλτ. Μόνον ὅταν τὴν ἀγαπᾷ, θυμῶνεις. Ὅταν δὲν τὴν ἀγαπᾷ, δὲν δίνει μιὰ πεντάρα.

Μαργ. Τώρα θὰ μοῦ εἶχες ἢ τί λέει τὸ γράμμα καὶ θὰ εἶχαν τελειώσῃ ὅλα.

Μιλτ. Θὰ σοῦ πῶ τί λέει... Εἶναι ἀπλούστατα μία ἀπόδειξις πληρωμῆς φόρου οἰκοδομῶν. Εὐχαριστήθηκες τώρα;... Πολὺ καλά, τώρα θὰ σοῦ πῶ καὶ κάτι ἄλλο. Πρόσεξε μήπως αὐτὸ σου τὸ ἐλάττωμα σοῦ γίνῃ ἀφορμὴ καμμιάς μεγάλης λύπης κάποτε. Θυμήσου τὴν ἱστορίαν τῆς γυναίκας τοῦ Λῶτ. Τῆς εἶπαν νὰ μὴν γυρίσῃ πίσω νὰ ἰδῇ τί γίνεται στὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορα. Ἐκεῖνη ἐγύρισε. Καὶ ἔγινε στήλη ἄλατος.

Μαργ. (*κιτυπᾷ τὰ χεῖρια της καὶ μὲ παιδικὴν χαράν*). Γιὰ φαντάσου νὰ μείνω ἔτσι... ἀκίνητη!.. στήλη ἄλατος! Τί παράξενο ποῦ θὰ ἦταν ἔ; (*γελά*).

Μιλτ. Τί παιδί ποῦ εἶσαι!.. Ἄλλὰ τί χαριτωμένο παιδί!.. Πῶς νὰ κατορθώσῃ νὰ μείνῃ κανεὶς θυμωμένος μαζί σου;...

Μαργ. Ὡστε δὲν εἶσαι πιά θυμωμένος;

Μιλτ. Ὅχι. Ἄλλὰ τὴν συλλογιζομαι τὴν ἱστορία τῆς γυναίκας τοῦ Λῶτ καὶ τρέμω. Εἶμαι εἴκοσι χρόνια μεγαλειτερός σου. Μπο-

πει νὰ λείψω καμμιά φορὰ (*κίνημα τῆς Μαργαρίτας*). Ναί, ναί, νὰ λείψω... Λοιπὸν ὅταν καταλαβαίνεις, ὅτι σοῦ ἔρχεται αὐτὴ ἡ δίψα τῆς περιεργείας, θυμήσου τὸ πάθημα τῆς γυναίκα τοῦ Λῶτ.

Μαργ. Μά, θὰ τὴν ἀφήσης πιά αὐτὴν τὴν γυναίκα τοῦ Λῶτ; Πῶς βαστᾷ ἡ καρδιά σου νὰ βλέπης ἐμένα καὶ νὰ θυμᾷσαι μιὰ γυναίκα, τῆς Παλαιᾶς — φαντάσου! — τῆς Παλαιᾶς! Διαθήκης, ποῦ θὰ εἶναι τοῦλάχιστον δύο χιλιάδων ἐτῶν...

Μιλτ. Μόνον;... Ἴσως καὶ περισσότερο... Ἔχεις δίκιο... Μία γυναίκα, ἓνα κοριτσάκι εἴκοσι ἐτῶν.

Μαργ. Εἴκοσι δύο, παρακαλῶ.

Μιλτ. Τὸ ἴδιο κάνει.

Μαργ. Ἄφου κάνει τὸ ἴδιο, γιατί ἐσὺ ἐπιμένεις νὰ μοῦ λές πῶς εἶσαι σαράντα τριῶν ἐτῶν, ἐνῶ εἶσαι σαράντα δύο καὶ ἕξ μηνῶν.

Μιλτ. Γιατί;... Γιατί στή δική σου τὴν ἡλικία τὰ χρόνια εἶναι μῆνες. Ἐνῶ στή δική μου οἱ μῆνες γίνονται χρόνια...

Μαργ. ὦ, στή δική σου!.. Πῶς τὴν λές αὐτὴ τῆ δική σου... Σὰν νὰ εἶσαι... ὁ ἄνδρας τῆς γυναίκα τοῦ Λῶτ.

Μιλτ. Δὲν εἶμαι βέβαια ὁ κ. Λῶτ. Ἄλλὰ ὑπάρχουν ἐδῶ... ἐδῶ μερικὰ ἀσήμια, ποῦ θυμίζουν πῶς πρέπει νὰ εἶμαι πολὺ προσεκτικὸς μαζί σου.

Μαργ. Αὐτὰ τ' ἀσήμια, ἀκριβῶς αὐτὰ τ' ἀσήμια, εἶναι ποῦ μοῦ ἀρέσουν. Ἐέρεις ὅτι χωρὶς αὐτὰ τ' ἀσήμια, δὲν θὰ σ' ἀγαποῦσα. Ἀλήθεια, μὲ τὰ μαῦρα σου μαλλιά θὰ ἦσουν ἔτσι πῶς νὰ σοῦ πῶ; Σὰν λίγο ἄγριος. Ἐνῶ μὲ τ' ἀσήμια... Ἐπειτα ἐσὺ δὲν λές πῶς ἐγὼ ἔχω χρυσάφι στὰ μαλλιά μου;... Νὰ λοιπὸν ποῦ ἔχομε καὶ οἱ δύο πολύτιμα μέταλλα στὸ κεφάλι...

Μιλτ. Γιὰ τὰ μαλλιά ἓνα μόνον πολύτιμο μέταλλο ὑπάρχει. Τὸ χρυσάφι. Στὰ μαλλιά τὸ ἀσήμι εἶναι σὰν ἐκεῖνα τὰ παληὰ ἀσημένια νομίσματα, ποῦ ἦ δὲν περνοῦν, ἦ περνοῦν λιγώτερο ἀπὸ τὴν ἄξιά τους.

Μαργ. ὦ, ὦ! γκρίνιες! Γκρινίτσες! Ἐμένα, κύριε, ἔτσι μ' ἀρέσεις. Εἶμαι ἐνθουσιασμένη ἐγὼ ποῦ δὲν σ' ἐγνώρισα μὲ μαῦρα μαλλιά... Ἔχεις δουλειά;... Θὰ βγοῦμε λίγο ἔξω;

Μιλτ. Νὰ βγοῦμε. Δὲν ἔχω ὄρεξι γιὰ δουλειά.

Μαργ. Μήπως ἡ γυναίκα τοῦ Λῶτ σοῦ ἐχάλασε τὴν ὄρεξι;

Μιλτ. Ναί, δηλαδὴ ὄχι. Πήγαινε νὰ ἐτοιμασθῆς. Μὴν ἀργήσης.

Μαργ. Δέκα λεπτά τὸ πολὺ.

(Ἡ Μαργαρίτα φεύγει δεξιᾶ. Ὁ Μιλτιάδης κάθεται εἰς τὸ γραφεῖον του καὶ ἐξετάζει ἓνα φάκελλον ἐγγράφων. Ἀκούεται κουνδοῦνι. Ἐπειτα ἀπὸ λίγα λεπτά εἰσέρχεται ὁ ὑπηρέτης).

Ὑπηρ. Κύριε, ὁ θεῖος σας ἔρχεται.

Μιλτ. Ὁ θεῖος; Φέρε τον ἀμέσως καὶ εἰδοποίησε νὰ ἐτοιμάσουν τὸ ἀμάξι.

Ὑπηρ. Μάλιστα.

(Ὁ ὑπηρέτης ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ βᾶθος. Ὁ Μιλτιάδης σπεύδει πρὸς τὴν θύραν).

Η ΠΕΙΘΩ

(Ἔργον τοῦ C. Schweninger)

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ. — ΘΕΙΟΣ

Θεῖος. Καλή μέρα, Μιλτιάδη.

Μιλτ. Καλή μέρα, θεῖε. Πῶς τὸ πάθατε καὶ μᾶς θυμηθήκατε;

Θεῖος. Πῶς τῶπαθα;... Μά, προχθές τὸ βράδῳ ἀκόμη ἐφάγαμε μαζί.

Μιλτ. Προχθές... Μὰ ἀπὸ προχθές τὸ βράδῳ εἶναι σαράντα ὥραις.

Θεῖος. Ἐ, ἡ μεγάλη τέχνη ἐνὸς θεοῦ, εἶναι νὰ κατορθώῃ νὰ μένῃ ἐπιθυμητός... Ἄμα ἓνας θεῖος γίνῃ ὀχληρός...

Μιλτ. Ἐνας θεῖος σὰν καὶ σᾶς δὲν διατρέχει ποτὲ αὐτὸν τὸν κίνδυνον.

Θεῖος. Ποτὲ δὲν ξέρει ὁ ἄνθρωπος τί κινδύνους τρέχει... Οἱ μεγαλείτεροι κίνδυνοι φαίνονται ἔξαφνα μπροστά του, ὅταν ἀκριβῶς δὲν τοὺς περιμένει... Κάτι ἔχεις ὁμως... Μοῦ φαίνεσαι σὰν ἀφηρημένος.

Μιλτ. Ἀφηρημένος ὄχι. Λίγο ἀνήσυχος.

Θεῖος. Ἀνήσυχος; Γιατί; Συμβαίνει τίποτα;

Μιλτ. Δὲν συμβαίνει ἀκόμη... Ἀλλά... Ἡ Μαργαρίτα...

Θεῖος. Ἐ;

Μιλτ. Ἄ, μὴν κάνετε ἔτσι. Δὲν εἶναι τίποτα. Ἀπλῶς ἤθελα νὰ σᾶς πῶ ὅτι αὐτὸ τὸ παιδί — γιατί εἶναι παιδί — ἔχει ἓνα ἐλάττωμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ὑποφέρει καὶ ἡ ἴδια καὶ στενοχωρεῖ κ' ἐμένα. Εἶναι τρομερὰ περίεργη, σχεδὸν παθολογικῶς περίεργη.

Θεῖος. Ω! Περίεργη;... Μὰ γιατί; Μήπως ζηλεύει;

Μιλτ. Νὰ ζηλέψῃ;... Νὰ ζηλέψῃ ἐμένα;... Μὰ ἐγὼ δὲν δίνω καμμιά ἀφορμὴ νὰ ζηλέψῃ.

Θεῖος. Τώρα ἴσως ὄχι. Μήπως ὁμως στὸ παρελθόν;...

Μιλτ. Οὔτε στὸ παρελθόν. Ἐξήσα ἀνέραστος, σὰν τὴν Ἀντιγόνη. Ἐνα πράγμα ἠγάπησα μὲ ὅλη μου τὴν ψυχὴ: τὴν ἐπιστήμη μου. Αὐτὴ εἶναι θῆλυ βέβαια, ἀλλὰ δὲν εἶναι γυναῖκα. (Κάθεται στὸ γραφεῖον του).

Θεῖος. Ἀλήθεια;... Μὰ ὑπάρχουν τέτοιοι ἄνθρωποι;

Μιλτ. Ὑπάρχουν. Νά, ἐγὼ. Ἐπέρασα ὅλη μου τὴ ζωὴ μὲ τὰ βιβλία μου. Καὶ ὅταν ἀπεφάσιζα νὰ πάρω γυναῖκα τὸ ἔκαμα ἔτσι, σὰν ἓνα καθῆκον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον δὲν μπορεῖ νὰ γλυτώσῃ κανεὶς. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἀπὸ τότε ἐπέισθην πῶς ὑπάρχουν καὶ ἄλλα πράγματα ποῦ μπορεῖ ν' ἀγαπήσῃ κανεὶς ἐκτός ἀπὸ τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον. Αὐτὸ τὸ παιδί μὲ κατέκτησε, μὲ κατέκτησε ἐντελῶς. Τώρα αἰσθάνομαι πῶς ἀγαπῶ, καὶ μ' ἐκείνη τὴν βαθειά, τὴν μετρημένη ἀγάπη ποῦ αἰσθάνεται ἓνας ἄνθρωπος τῆς ἡλικίας μου, ὅταν δὲν ἐσκόρπισε πρὶν τὸ ποσὸν τῆς ἀγάπης, ποῦ ἔχει κάθε ἄνθρωπος μέσα του, ἀλλὰ τὸ ἄφησε νὰ τοκισθῇ καὶ νὰ δυναμώσῃ μὲ τὰ χρόνια σὰν τὸ παλῆθ' κρασί. Ἀγαπῶ λοιπὸν σ' ἀλήθεια. Ἀλλὰ τώρα μόνον. (Εἰς τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ Μιλτιάδη, ἡ Μαργαρίτα βγάζει τὸ κεφάλι της ἀπὸ τὴν θύραν).

Θεῖος. Ὅστε νέος; ... Στὴν Εὐρώπη; ... Τίποτα; ...

Μιλτ. Ὅχι, τίποτα... Ἡ μάλλον, γιὰ νὰ εἶμαι εἰλικρινής, ἓνα περαστικὸν αἰσθημα... Ὅταν πῆγαίνα στὴν Εὐρώπη νὰ σπουδάσω — εἴκοσι ἐτῶν παιδί — συνητήθην στὸ βαπόρι μὲ μιὰ κυρία, νέα, ὠραία, μόλις τότε παντρεμμένη... Τίποτα ἄλλο... Μάλιστα, καλὰ ποῦ μοῦ θυμήσατε αὐτὴν τὴν ἱστορία. Ἔχω τὴν φωτογραφία τῆς ἐδῶ μέσα στὸ μπρελόκ τοῦ ρωλογιοῦ μου. Τὴν ἔκλεισα τότε, τὸ ἔδωκα καὶ μοῦ τὸ κόλλησαν καὶ δὲν τὸ ἀνοιξα πιά. Τώρα εἶναι καιρὸς νὰ τὸ δώσω νὰ τὸ ἀνοίξουν καὶ νὰ τὴν βγάλω ἀπὸ κεῖ. Καλὰ ποῦ τὸ θυμήθηκα. Μὲ τὴν περιέργεια ποῦ ἔχει ἡ Μαργαρίτα!.. (Βγάζει τὸ μπρελόκ καὶ τὸ κρατεῖ στὰ χεῖρα του). Ἐδῶ μέσα εἶναι. Καὶ πρέπει νὰ φύγῃ.

Ἰππηρ. (εἰσορχόμενος). Ἐφρασαν τὴν βιβλιοθήκη. Ὁ μαραγκὸς ρωτᾷ ποῦ θὰ τὴν φέρῃ ἐδῶ ἢ στὸ κάτω γραφεῖο...

Μιλτ. Στὸ κάτω, στὸ κάτω. Αὐτὴ δὲν εἶναι γιὰ δῶ. Εἶναι καλὴ;

Ἰππηρ. Ὁραία εἶναι.

Μιλτ. Συγγνώμην μιὰ στιγμή, θεῖε. Νὰ ρίξω μιὰ ματιὰ στὴν καινούργια βιβλιοθήκη καὶ ἔρχομ' εὐθύς.

Θεῖος. Κάμε τὴ δουλειά σου. Ἐγὼ δὲν εἶμαι ξένος.

(Ὁ Μιλτιάδης ἀφήνει βιαστικὸς τὸ μπρελόκ στὸ γραφεῖον του καὶ βγαίνει ἔξω).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Ο ΘΕΙΟΣ. — ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

(Ὁ θεῖος περιεργάζεται τὰ βιβλία τῆς βιβλιοθήκης. Ἡ Μαργαρίτα βγαίνει ὀρμητικῶς ἀπὸ τὸ δωμάτιόν της καί, πρὶν προφθάσῃ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ ὁ θεῖος της, ἀρπάζει τὸ μπρελόκ).

Μαργ. Τ' ἄκουσα ὅλα.

Θεῖος. Κακὰ ἔκαμες. Ἀλλὰ καὶ ἀν' ἄκουσες; Δὲν πιστεῦω νὰ ἄκουσες μεγάλα πράγματα. Ἐνα παιδί εἴκοσι ἐτῶν ποῦ πηγαίνει πρώτη φορὰ στὴν Εὐρώπη νὰ σπουδάσῃ, βρῖσκει μέσ' ἔς τὸ βαπόρι μιὰ γυναῖκα...

Μαργ. Τὴν ἀγαπᾷ, ξενυχτοῦν τὸ βράδυ στὸ κατάστρωμα μόνοι τους, τῆς λέει γλυκὰ λογάκια...

Θεῖος. ὦ! ὦ! πῶς τρέχεις!..

Μαργ. Γιατί τρέχω; Νά, τὸ διήγημα τοῦ Μωπασσάν ποῦ διαβάζω τώρα, εἶναι ἀκριβῶς τὸ ἴδιο. Καὶ ἐνῶ ὅλοι κοιμοῦνται στὸ βαπόρι, καὶ ἐνῶ κοιμᾶται καὶ ὁ σύζυγος (προσπαθεῖ ν' ἀνοίξῃ τὸ μπρελόκ χωρὶς νὰ τὴν βλέπῃ ὁ θεῖος).

Θεῖος. Ἄ, στάσου, σὲ παρακαλῶ. Ἐπειδὴ διαβάσεις ἓνα διήγημα ἀνόητο, ὅπως σχεδὸν ὅλα τὰ διηγήματα, δὲν σημαίνει ὅτι καὶ ἔγιναν ἔτσι τὰ πράγματα...

Μαργ. Νὰ ἤξερα τοῦλάχιστον ποιὰ ἦταν αὐτὴ ἡ γυναῖκα, ἡ μόνη ποῦ ἠγάπησε.

Θεῖος. Ἐδῶ πλέον ἐπερδαίνει καὶ ἡ περιέργειά σου. Ἐχει πολὺ δίκιο ὁ ἄνδρας σου. Πρόσεξε, παιδί μου, πρόσεξε!..

Μαργ. (άνοίγει τὸ μπρελόκ κυττάζει τὴν εἰκόνα καὶ ἀφήνει κραυγὴν ὀδύνης). "Ω!

Θεῖος. Τί συμβαίνει; Τί ἔπαθες;

Μαργ. Αὐτὴ ἡ γυναῖκα...

Θεῖος. "Ε! λέγε!..

Μαργ. Εἶναι ἡ μητέρα μου!..

Θεῖος. "Ω!..

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

Οἱ αὐτοί. — ΜΙΑΤΙΑΔΗΣ

(Ἡ Μαργαρίτα στέκεται ὡς ἀπολιθωμένη. Ὁ θεῖος τὴν βλέπει μὲ ἀγωνίαν. Εἰσερχεται χαρούμενος ὁ Μιλτιάδης).

Μιλτ. (εἰσερχόμενος). "Α, πρώτης τάξεως ἐπιπλον... Αὐτὸς ὁ ἐπιπλοποιὸς εἶναι καλλιτέχνης. (Τοὺς παρατηρεῖ). Μπᾶ, τί συμβαίνει; Τί τρέχει;

Θεῖος. Δυστυχῶς συνέδη μία καταστροφή.

Μιλτ. Καταστροφή;... Τί θέλετε νὰ πῆτε;... Μαργαρίτα, τί ἔχεις;... Μιλῆστε λοιπόν!..

Θεῖος. Ἡ Μαργαρίτα ἀνοιξε τὸ μπρελόκ καὶ εἶδε τὴν φωτογραφία...

Μιλτ. "Ω!..

Θεῖος. Λοιπόν, ἡ γυναῖκα ποῦ ἐγνώρισες ἄλλοτε, ἦτον ἡ μητέρα της.

Μιλτ. Ἡ μητέρα της;... Μὰ πῶς νὰ τὸ φαντασθῶ... Εἶναι τόσα χρόνια!.. Ἐπειτα ἐγὼ τὴν Μαργαρίτα τὴν ἐγνώρισα ὄρφανή.

Θεῖος. Βέβαια, δὲν ἔχεις ἄδικο... τὴν Μαργαρίτα ὄρφανὴ ἀπὸ μικρὴ τὴν ἀνέθρεψα ἐγὼ. Ἄλλὰ, τὸ ἐννοεῖς καὶ σύ, τώρα δὲν μπορεῖ νὰ μείνῃ πιά μαζί σου... Ἐνόσω δὲν τὸ ἤξερες ἐσὺ κ' ἐκείνη... Ἄλλ' ἀπὸ τὴ στιγμή ποῦ τὸ ξέρετε καὶ οἱ δύο θὰ ἦτον ἐγκλημα... τρομερὸ ἐγκλημα...

Μιλτ. Ἐγκλημα;... Τρομερὸ ἐγκλημα;... Μὰ γιατί;...

Θεῖος. Γιατί;... Ὁ ἐραστὴς τῆς μητέρας νὰ γίνῃ σύζυγος τῆς κόρης, καὶ ἀφοῦ ἐγινε τυχαίως νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ μένῃ... τὸ πρᾶγμα θὰ ἦτον ἀποτρόπαιον.

Μιλτ. Ἐραστὴς τῆς μητέρας, ἐγὼ; Ἀφήστε τὴν γυναῖκα νὰ κοιμηθῇ ἤσυχα ἐκεῖ ποῦ κοιμάται. Ἐραστὴς της; Μὰ, οὔτε τὸ ἀντελήφθη ὅτι τὴν ἐκύτταξα κἂν... Ἐραστὴς της; Μὰ εἶναι ζήτημα ἂν ἐγὼ ὁ ἴδιος τὴν ἀγάπησα. Ἦμουν εἴκοσι ἐτῶν παιδί, ἕνα παιδί δειλὸ καὶ ἄτολμο σὰν κορίτσι. Τὴν εἶδα μέσα στὸ βαπόρι, τὴν ἐκύτταξα κρυφά, τρομαγμένος, φοβούμενος νὰ μὴ μὲ ἴδουν. Ἐραστὴς της; Ἀστειεύεσθε. Μὰ οὔτε μοῦ μίλησε, οὔτε τῆς μίλησα.

Θεῖος. Καὶ ἡ φωτογραφία της;

Μιλτ. Τὴν ἐπῆρα ἐγὼ μὲ μὰ μηχανὴ μικροῦλα ποῦ εἶχα μαζί μου. Τὴν ἐπῆρα τὴν στιγμή ποῦ ἐκύτταξε τὴ θάλασσα, χωρὶς νὰ φαντάζεται πῶς τὴν ἐφωτογραφοῦσα. Καὶ τὴν ἔβαλα ἐκεῖ μέσα, μὲ τὴν μανία ποῦ ἔχει ἡ νεότης νὰ διατηρῇ ἀναμνήσεις. Ἐκτοτε

τὴν ἐξέχασα καὶ οὔτε μιὰ φορά, ἀκοῦτε, οὔτε μιὰ φορά δὲν τὴν ἄνοιξα. (Προχωρεῖ καὶ ἐναγκαλίζεται τὴν Μαργαρίταν). "ὦ, παιδί μου, ἐσὺ ἐμαρμάρωσες... Τὰ χέρια σου εἶναι παγωμένα. Κύτταξέ με, κύτταξέ με μέσα στὰ μάτια. "Ἔτσι. Δὲν εἶμαι ἱκανὸς νὰ σοῦ πῶ ψέμματα. "Ἄν ἡ Μοῖρα τὰ ἔφερε ἔτσι τὰ πράγματα, ἐγὼ πρῶτος θὰ σὲ ἄφηνα νὰ φύγῃς καὶ θᾶπαιρνα κ' ἐγὼ τὰ μάτια μου, ἀφοῦ καὶ χωρὶς νὰ θέλω θὰ ἤμουν ἐγκληματίας... "Ἀλλὰ τὰ πράγματα εἶναι ὅπως σοῦ τὰ λέω. "ὦ, παιδί μου, ἀγαπημένο μου παιδί, πόσο θὰ ὑπέφερες... (τῆς φιλεῖ τὰ χέρια).

Μαργ. Ἀλήθεια, ὑπέφερα πολὺ... Ἀλλὰ σὲ πιστεύω. Συγχώρεσέ με, μαννοῦλα μου. Συγχώρεσέ με καὶ σὺ, Μιλτιάδη...

Μιλτ. Νὰ σὲ συγχωρήσω; Γιατί; Τί μοῦ ἔκαμες; Ἐσὺ ὑπέφερες τόσο.

Θεῖος. Ὑπέφερε, βέβαια. Ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ ὑποφέρῃ... Ἐπιμωρήθηκε γιὰ τὴν περιέργειά της.

Μιλτ. (Τὴν φιλεῖ). Ἡ γυναῖκα τοῦ Λώτ... Στήλη ἄλατος. Στήλη πόνου καὶ θλίψεως.

Ἰπτηρ. (εἰσερχόμενος). Κύριε τὸ ἀμάξι εἶναι ἑτοιμο...

[Α ὕ λ α ί α]

(1914)

Γ. Β. ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΩΜΩΔΙΑΝ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ο ΓΛΕΝΤΖΕΣ

ΠΗΓΑΙΝΕΙ σὲ γλέντι. Τὸ σχεδιάζει ὅλη τὴ βδομάδα. Πάει νὰ τὸ ῥίξῃ λίγο ἔξω μὲ τοὺς βλάμηδες καὶ ἀδρεφοποιούς του, νὰ ξεσκάσῃ, νὰ ξεμουδιάσῃ, νὰ χωρατέψῃ, νὰ τραγουδήσῃ, νὰ πᾶν' τὰ φαρμάκια κάτω. Παίρνει λοιπὸν τὸ καλάθι μὲ τοὺς κεφτέδες καὶ τὴ σκορδαλιά, τὴ χιλιάρικη, τὴν κιθάρα καί... μιὰ κάμα ἢ τὸ ρεβόλβερ στὴ μέση — γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακό: «Ποιὸς ξέρει τί σοῦ λαχάινει, ῥέ βλάμη! Ἀθρῶποι εἴμαστε!»

Ἡ παρέα ἦλθε στὸ κέφι. Ἡ νταμιτσάνα πάει κ' ἔρχεται. Τὸ γλέντι κορώνει. Τὰ πρό-

